

brå

 Sveriges officiella statistik

Kriminalstatistik

2017

Konstaterade fall av dödligt våld

En granskning av anmält dödligt våld 2017

Brå – centrum för kunskap om brott och åtgärder mot brott. Brottsförebyggande rådet (Brå) verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsförebyggande arbete och rättsväsendets reaktioner på brott.

URN: NBN: SE: BRA-759

© Brottsförebyggande rådet 2018

Enheten för Rättsstatistik

Omslagsillustration: Susanne Engman

Produktion: Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm Telefon 08–527 58 400,
e-post info@bra.se, www.bra.se

Denna bok kan laddas ner från Brås webbplats www.bra.se/publikationer. På begäran kan Brå ta fram ett alternativt format. Frågor om alternativa format skickas till: tillganglig@bra.se

Vid citat eller användande av tabeller, figurer, diagram ska källan Brå anges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Innehåll

Sammanfattning	4
Huvudresultat för 2017	4
Inledning	6
Tolkning av statistiken	7
Begrepp och definitioner	8
Resultat	9
Nivån och utvecklingen av det dödliga våldet	9
Användning av skjutvapen	12
Nivå och utveckling av det dödliga våldet i regionerna	13
Användning av skjutvapen i regionerna	15
Det dödliga våldet i andra studier	17
Övriga resultat från granskningen 2017	18
Källor till granskningen av polisanmälningarna	20
Beskrivning av statistiken	23
Statistikens ändamål	23
Statistikens innehåll	23
Regional fördelning	24
Insamling och bearbetning	25
Grundmaterial och datainsamling	25
Kvalitet och bortfall	27
Uppföljningsperiod	27
Jämförbarhet över tid	28
Tekniska förändringar	28
Regional fördelning	29
Tabellbilaga	30

Sammanfattning

I den officiella statistiken över konstaterade fall av dödligt våld ingår samtliga fall som polisanmälts som mord eller dråp under ett kalenderår och där det kan konstateras att det med stor sannolikhet är dödligt våld som är dödsorsaken. Syftet med statistiken är att redovisa en tillförlitlig uppgift över nivån och utvecklingen av det anmälda dödliga våldet i Sverige. Statistiken har tagits fram sedan 2002 som ett komplement till anmälningsstatistiken. Anledning till det är att de anmälda brotten om dödligt våld som anmäls och registreras hos de brottsutredande myndigheterna inkluderar händelser som efter utredning visar sig vara annat än brott, exempelvis självmord, olycka med mera och är därmed mycket överskattade. Statistiken är deskriptiv, och ger inga fördjupade förklaringar till förändringar i nivå och struktur över tid.

En mer detaljerad beskrivning av statistiken ges i avsnittet *Beskrivning av statistiken*.

Huvudresultat för 2017

Nivå och utveckling av konstaterade fall av dödligt våld

- År 2017 konstaterades 113 fall av dödligt våld i Sverige. Det är en ökning med 7 fall, jämfört med 2016 då 106 fall kunde konstateras. Antalet fall 2017 är den högsta nivån av konstaterade fall av dödligt våld under perioden 2002–2017.
- Av de konstaterade fallen 2017 var offret en kvinna i 27 fall (24 %) och en man i 86 fall (76 %). Jämfört med 2016 har andelen kvinnor minskat och andelen män ökat med vardera 3 procentenheter.
- Sedan 2002, då Brå började ta fram statistiken, har nivån över konstaterade fall av dödligt våld varierat mellan 68 och 113 fall per år. Fram till 2014 utmärktes utvecklingen av antalet fall av relativt stora årliga variationer kring en nedåtgående trend.
- De senaste tre åren (2015–2017) har antalet fall av dödligt våld legat på en högre och jämnare nivå än tidigare år, och därmed har den tidigare nedåtgående utvecklingen brutits.

- I förhållande till befolkningmängden uppgick antalet konstaterade fall av dödligt våld 2017 till 1,12 fall per 100 000 i invånare, vilket är en högre nivå än 2016 (1,07 fall per 100 000 invånare). Antalet kvinnor minskade från 0,59 till 0,54, medan antalet män ökade från 1,55 till 1,69, sett till antal offer per 100 000 invånare.
- Av de konstaterade fallen av dödligt våld 2017 anmäldes 75 procent i storstadsregionerna Stockholm, Väst och Syd. Nivån har legat mellan 68 och 75 procent under åren 2010–2017.
- I regionerna kan både ökning och minskning av antalet konstaterade fall av dödligt våld noteras från 2016 till 2017. I region Stockholm noteras i princip en fördubbling av antalet fall, en ökning från 26 till 50 fall (+24 fall). Medan antalet fall nästan halverades i region Syd, från 30 till 17 konstaterade fall (– 13 fall). I övriga regioner var förändringarna inte lika stora, exempelvis låg antalet fall i region Väst på nästan samma nivå som 2016 (+1 fall).

Användning av skjutvapen

- I 35 procent av de konstaterade fallen av dödligt våld 2017 användes skjutvapen, vilket är 7 procentenheter högre än 2016 (28 %). Antalet fall ökade från 30 till 40.
- Sedan 2011, då användningen av skjutvapen började redovisas i statistiken, har antalet fall av dödligt våld med skjutvapen mer än fördubblats, från 17 till 40 fall.
- I de fall där skjutvapen använts var offret en man i 98 procent av fallen (39 fall) och endast i 2 procent av fallen (1 fall) var offret en kvinna. Könsfördelningen på offren där skjutvapen har varit i princip oförändrad under perioden 2011–2017.
- Merparten (85 %) av de konstaterade fallen av dödligt våld 2017 där skjutvapen använts skedde i storstadsregionerna, varav 19 fall var i region Stockholm. I region Syd och Väst var antalet fall med användning av skjutvapen 10 respektive 5 fall.

Inledning

Statistiken över antalet anmälda brott som avser fullbordade mord, dråp, barnadråp eller misshandel med dödlig utgång ger en överskattad bild av det faktiska antalet fall av dödligt våld. I den statistiken redovisas nämligen samtliga anmälda händelser med dödlig utgång där det funnits anledning att utreda om dödligt våld kan ha varit dödsorsaken¹. Många av dessa händelser visar sig efter utredning avse annat än dödligt våld, till exempel självmord, olyckor eller naturlig död. Det händer även att flera polisanmälningar upprättas för ett och samma fall av misstänkt dödligt våld, vilket innebär att statistiken innehåller dubletter. Vidare förekommer det att försök, förberedelse eller stämpling till mord eller dråp felaktigt registreras som fullbordade mord eller dråp. I anmälningsstatistiken ingår även dödligt våld som begåtts utomlands, men som anmälts i Sverige.

Diskrepansen mellan antalet anmälda och konstaterade brott om dödligt våld har därtill ökat över tid². Det kan bland annat förklaras av att de manuella kontrollerna av polisanmälningarna kommit att bli färre sedan polisen införde ett digitalt ärendehanteringssystem för registrering av brottanmälningar i början av 1990-talet. Sammantaget innebär ovan nämnda omständigheter att statistiken över anmälda brott är olämplig att använda som mått på det faktiska dödliga våldet, både vad gäller omfattning och utveckling.

Det finns ett stort allmänt intresse av tillförlitlig information om det dödliga våldet i Sverige. Brottsförebyggande rådet (Brå) tar därför sedan 2002 årligen fram statistik över konstaterat dödligt våld som anmälts under redovisningsåret. För att kunna presentera en tillförlitlig statistik granskar myndigheten samtliga anmälningar om dödligt våld som registrerats hos polis och åklagare under ett kalenderår. Resultatet från granskningen som presenteras här, utgör en del av den officiella kriminal-

¹ Se ”Polismyndighetens riktlinjer om åtgärder vid dödsfall som kan ha orsakats av yttre påverkan m.m.” PM 2016:14, Saknr. 414.

² Sedan granskningarna startade 2002 har andelen konstaterade fall av dödligt våld minskat från hälften till omkring en fjärdedel av samtliga anmälda brott rörande dödligt våld.

statistiken och bygger på den information som fanns tillgänglig upp till tre månader efter det aktuella redovisningsårets slut.

Tolkning av statistiken

När du tolkar statistiken över konstaterade fall av dödligt våld, tänk på följande:

- Statistiken består av de fall av dödligt våld som upptäckts och anmälts till och registreras av de brottsutredande myndigheterna. I statistiken ingår endast fall där gärningen har begåtts i Sverige.
- Med *fall* avses här unika individer som har fallit offer för dödligt våld. En händelse kan rendera flera dödsfall, och då redovisas vart och ett av fallen separat i statistiken.
- Statistiken redovisar konstaterade fall av dödligt våld, det vill säga dödsfall där det utifrån de brottsutredande myndigheternas beslut om de anmälda brotten och annan kompletterande information, har kunnat fastslås att det med stor sannolikhet är våld som är dödsorsaken. Dödsfall där det av olika skäl inte är möjligt att avgöra om det beror på dödligt våld eller ej, redovisas som oklara fall i statistiken.
- Statistiken utgår från registreringsdatumet för anmälan, och periodiseringen för statistiken är 1 januari till 31 december för redovisningsåret. I enstaka fall kan brottstidpunkten ligga långt tidigare (t.o.m. ett annat år) än anmälningsdatumet. Nya bevis kan också framkomma i sådana fall som initialt bedömts och registrerats som en olycka, vilket gör att ärendet kan registreras på nytt. Det innebär att statistiken kan innehålla dödsfall som skett tidigare än redovisningsåret.
- Statistiken utgår från brott som under det aktuella året registrerats som fullbordat mord, dråp, barnadråp eller misshandel med dödlig utgång. Den omfattar inte andra typer av brott som eventuellt har omrubricerats till dödligt våld efter att statistiken har tagits fram.
- Statistiken bygger på den information som fanns tillgänglig vid tidpunkten för granskningens genomförande. Omständigheter som framkommer senare och som skulle kunna innebära att bedömningen av vissa ärenden förändras kommer inte med i statistiken.
- De flesta konstaterade fall av dödligt våld avser vuxna personer, det vill säga 18 år eller äldre. Enstaka fall kan dock gälla pojkar eller flickor under 18 år. Brå har av sekretesskäl valt att inte särredovisa de fåtal fall som rör minderåriga.

Begrepp och definitioner

I statistiken över konstaterade fall av dödligt våld används följande begrepp:

- Med **dödligt våld** avses i denna rapport fullbordade mord, dråp och barnadråp samt misshandel med dödlig utgång. Fall som av rättsväsendet bedömts som nödvärn undantas.
- Med **konstaterade fall** avses anmälda brott om dödligt våld (dödsfall) där man kunnat konstatera att det med stor sannolikhet är dödligt våld som är dödsorsaken.
- **Ett fall** avser en unik individ som fallit offer för dödligt våld.
- **Kön** avser offrets juridiska kön.
- **Region** avser Polismyndighetens och Åklagarmyndighetens geografiska regionindelning.

För en mer detaljerad beskrivning av statistiken, se kapitlet *Beskrivning av statistiken*.

Resultat

Här redovisas huvudresultaten från statistiken över konstaterade fall av dödligt våld 2017. Först redovisas nivån och utvecklingen av konstaterade fall av dödligt våld för hela landet och i regionerna. Sedan redovisas användande av skjutvapen i hela landet och i storstadsregionerna. Slutligen redovisas övriga resultat från granskningen, bland annat det totala antalet händelser som anmälts som dödligt våld under året och vilka källor som ligger till grund för resultatet. Statistiken är deskriptiv, och ger inga fördjupade förklaringar till förändringar i nivå och struktur över tid. En mer detaljerad beskrivning av statistiken ges i avsnittet *Beskrivning av statistiken*.

Nivån och utvecklingen av det dödliga våldet³

Under 2017 anmäldes och registrerades 439 händelser med brottskoden för mord, dråp eller barnadråp, varav merparten efter utredning visade sig avse annat än dödligt våld.

I Brås granskning⁴ konstaterades 113 fall av dödligt våld, vilket utgjorde drygt en fjärdedel (26 %) av samtliga händelser som anmäldes som mord, dråp eller barnadråp under året. Antalet konstaterade fall av dödligt våld har ökat med 7 fall jämfört med 2016, då antalet uppgick till 106 fall. Antalet fall 2017 är den högsta nivån under perioden 2002–2017.

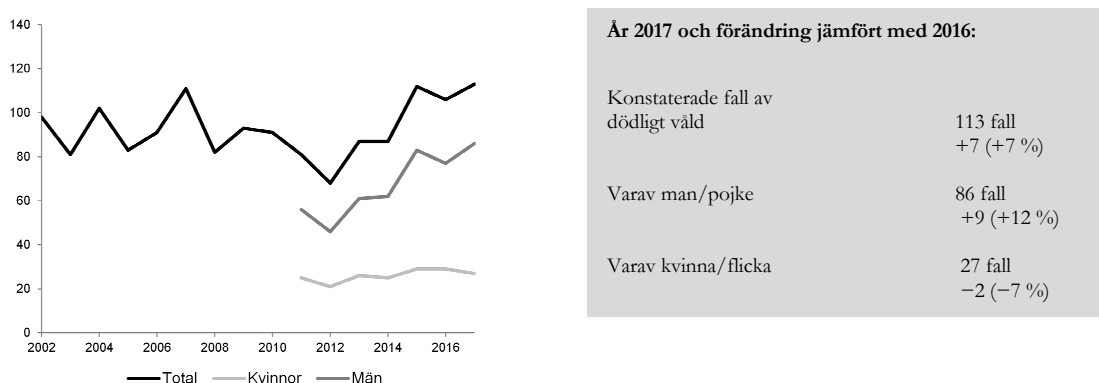
³ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundade enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se

⁴ Eftersom mord ingår i lagen om straff för terroristbrott (2003:148), 2 § har också samtliga anmälningar om terroristbrott granskats. Det gäller även anmälda brott om vållande till annans död (ej i samband med arbetsplatsolycka eller i trafiken), som har granskats för att inte missa eventuella ärenden gällande misshandel med dödlig utgång.

Under 2017 kunde 16 fall av dödligt våld knytas till 6 händelser med flera dödsoffer, däribland attacken på Drottninggatan i Stockholm där fem personer föll offer för dödligt våld. År 2016 kunde 8 fall av dödligt våld knytas till 4 händelser.

Sedan 2002, då Brå började ta fram statistiken, har nivån över konstaterade fall av dödligt våld varierat mellan 68 och 113 fall per år. Fram till 2014 utmärktes utvecklingen av antalet fall av relativt stora årliga variationer kring en nedåtgående trend.

De senaste tre åren (2015–2017) har antalet fall av dödligt våld legat på en högre och jämnare nivå än tidigare år, och därmed har den tidigare nedåtgående utvecklingen brutits.

Figur . Antal konstaterade fall av dödligt våld 2002–2017, samt uppdelat på brottsoffrets kön 2011–2017. Uppgift om kön finns tillgänglig från 2011.

Av de konstaterade fallen av dödligt våld 2017 var offret en kvinna i 27 fall (24 procent), vilket är två fall färre än föregående år. I merparten av fallen 2017 (86 fall eller 76 procent) var offret en man, det är en ökning med 9 fall jämfört med 2016. Antalet kvinnliga offer låg nästan på samma nivå (+ 2 fall) som 2011, då statistik över offrets kön började föras, medan antalet manliga offer ökade från 56 till 86 fall (se tabell 1) mellan 2011 och 2017.

Under perioden har *andelen* kvinnliga offer för dödligt våld minskat från 31 till 24 procent, medan andelen manliga offer ökat från 68 och 76 procent (se tabell 1).

Sedan 2011⁵ har andelen kvinnor som offer för dödligt våld därmed minskat med totalt 7 procentenheter i förhållande till andelen män. En stor del av den minskningen av kvinnornas andel (3 procentenheter) skedde under år 2017.

⁵ Uppgift om kön finns tillgänglig från 2011.

Tabell . Antal konstaterade fall av dödligt våld samt fördelning efter brottsoffrens kön, 2011–2017.

År	Konstaterade fall	Antal		Könsfördelning (%)	
	Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
2011	81	25	56	31	69
2012*	68	21	46	31	68
2013	87	26	61	30	70
2014	87	25	62	29	71
2015	112	29	83	26	74
2016	106	29	77	27	73
2017	113	27	86	24	76

*I ett fall kunde inte kön fastställas.

Sett till hela den period som statistiken har tagits fram (2002–2017) har antalet konstaterade fall av dödligt våld legat på i genomsnitt 93 fall per år. Antalet fall av dödligt våld kan uppvisa stora variationer från ett år till ett annat, och därför redovisas även det genomsnittliga antalet för femårsperioder. De två första femårsperioderna låg antalet fall i genomsnitt på 94 fall (2003–2007) respektive 83 fall (2008–2012). Under den senaste femårsperioden (2013–2017) har nivån legat på i genomsnitt 101 fall per år (se tabell 2).

Tabell . Genomsnittligt antal fall under femårsperioder 2003–2017.

År	Genomsnittligt antal	Kvinnor	Män
2003–2007	94	.	.
2008–2012	83	.	.
2013–2017	101	27	73

I relation till 100 000 invånare i befolkningen⁶ konstaterades 1,12 fall av dödligt våld år 2017. Det är en högre nivå än 2016 (1,07) och en av de högsta under perioden, men på ungefär samma nivå som 2002 (1,10). Under perioden 2002–2017 har det totala antalet konstaterade fall av dödligt våld relaterat till befolkningen varierat mellan 0,71 och 1,21 fall per år (se tabell 3).

År 2017 var antalet kvinnor som offer för dödligt våld 0,54 per 100 000 invånare, motsvarande antal för männen var 1,69 per 100 000 invånare. Jämfört med 2016 minskade antalet kvinnor från 0,59 till 0,54 medan antalet män ökade från 1,55 till 1,69 sett till antal offer per 100 000 invånare. Jämfört med 2011 har antalet kvinnliga offer per 100 000 i befolkningen ökat något från 0,53 till 0,54 fall per 100 000 i befolkningen, medan antalet manliga offer ökat från 1,19 fall till 1,69 fall per 100 000 i befolkningen.

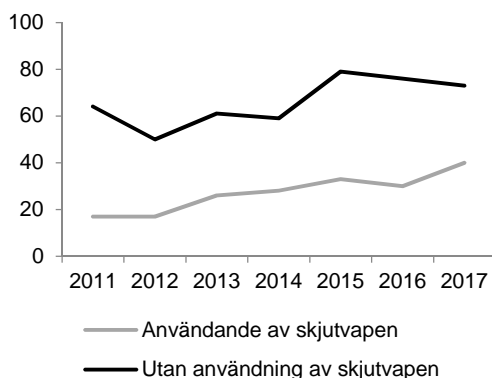
⁶ Beräkningen är baserad på medelfolkmängden i Sverige den 31 december respektive år. Källa: Statistiska centralbyrån.

Tabell . Konstaterade fall av anmäلت dödligt våld totalt, och uppdelat på kön, per 100 000 i befolkningen, åren 2002–2017.

År	Samtliga		Kvinnor	Män
	Totalt	per 100 000 invånare	per 100 000 invånare	per 100 000 invånare
2002	98	1,10		
2003	81	0,90		
2004	102	1,13		
2005	83	0,92		
2006	91	1,00		
2007	111	1,21		
2008	82	0,89		
2009	93	1,00		
2010	91	0,97		
2011	81	0,86	0,53	1,19
2012	68	0,71	0,44	0,97
2013	87	0,91	0,54	1,27
2014	87	0,90	0,52	1,28
2015	112	1,14	0,59	1,69
2016	106	1,07	0,59	1,55
2017	113	1,12	0,54	1,69

Användning av skjutvapen

Sedan 2011 indelas de konstaterade fallen av dödligt våld även efter om brotten begicks med eller utan användning av skjutvapen. År 2017 användes skjutvapen i 40 fall, vilket är 10 fall fler än föregående år. Resterande 73 fall begicks utan skjutvapen, vilket är 3 fall färre än 2016. Antalet konstaterade fall där skjutvapen har använts har ökat kontinuerligt sedan 2011 (undantaget 2016), från 17 fall 2011, till 40 fall 2017 (se figur 2).

År 2017 och jämfört med 2016:

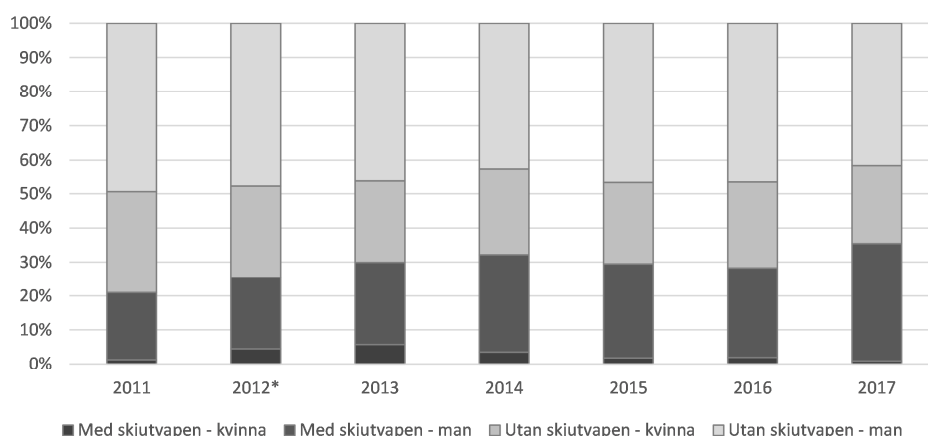
Användning av skjutvapen	40 fall	+10 (+33 %)
Utan användning av skjutvapen	73 fall	-3 (-4 %)

Figur Antal fall av dödligt våld med och utan användning av skjutvapen, 2011–2017.

Skjutvapen användes i 35 procent av de konstaterade fallen av dödligt våld 2017, vilket är 7 procentenheter högre än året innan, eller en ökning med 33 procent.

Andelen konstaterade fall av dödligt våld där skjutvapen använts har ökat med 14 procentenheter (från 21 till 35 procent) sedan 2011.

I de flesta fall där skjutvapen använts 2017 var offret en man (98 procent, 39 fall), och i 3 procent (1 fall) var offret en kvinna. Fördelningen mellan könen på offren där skjutvapen har använts är ungefär likadan under perioden (se figur 3).

*I ett av fallen kunde kön inte fastställas

Figur 3. Andelar av dödligt våld, 2011–2017, uppdelat på om skjutvapen använts eller ej samt på offrets kön. För antalsredovisning, se tabellbilaga.

Nivå och utveckling av det dödliga våldet i regionerna

I detta avsnitt redovisas nivå och utveckling av konstaterade fall av dödligt våld i regionerna.⁸ Från 1 januari 2015 är Polismyndigheten en myndighet indelad i sju regioner, i stället för den tidigare uppdelningen i 21 länsmyndigheter. Det innebär att statistiken över anmälda brott, och därmed också statistiken över konstaterade fall av dödligt våld, från och med 2015 baseras på de nya regionerna. För mer information, se avsnittet *Statistikens innehåll och uppbyggnad – regional fördelning*.

Av de 113 konstaterade fallen av dödligt våld 2017 härrör 85 fall från någon av de tre storstadsregionerna Stockholm, Väst och Syd. Det motsvarar 75 procent av samtliga fall under året, medan befolkningen i dessa tre regioner tillsammans utgjorde 63 procent av Sveriges befolkning 2017. Nivåerna i storstadsregionerna har legat mellan 68 procent och 75 procent under hela den redovisade perioden 2010–2017.

⁷ Under 1990- och 2000-talen användes skjutvapen i omkring 20 procent av fallen. *Det dödliga våldet i Sverige 1990–2014. En beskrivning av utvecklingen med särskilt fokus på skjutvapenvåldet*. Rapport 2015:24. Brottsförebyggande rådet, Brå (2012).

⁸ Konstaterade fall av dödligt våld uppdelat efter region baseras på vilken handläggande enhet som senast hanterade utredningen.

Skillnader mellan könen är störst i storstadsregionerna⁹, i 19 procent av fallen (16 fall) var offret en kvinna och i 81 procent (69 fall) en man. I de övriga regionerna är skillnaderna inte lika stora, i 39 procent av fallen (11 fall) var offret en kvinna och 61 procent (17 fall) en man.

Tabell . Antal fall totalt och efter kön i storstadsregioner och övriga regioner, 2011–2017.

År	Storstadsregioner					Övriga regioner				
	Kvinnor		Män			Kvinnor		Män		
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
2015	79	13	16	66	84	33	16	48	17	52
2016	73	17	23	56	77	33	12	36	21	64
2017	85	16	19	69	81	28	11	39	17	61

I region Väst låg antalet fall av dödligt våld 2017 nästan på samma nivå jämfört med 2016 (+1 fall), medan antalet i Stockholm nästan fördubblades, från 26 till 50 fall. Störst minskning ses i region Syd där antalet nästan halverades, från 30 till 17 fall. I de övriga regionerna minskade antalet fall i regionerna Mitt och Öst (– 4 respektive – 5 fall) medan antalet ökade i regionerna Nord och Bergslagen (+3 respektive +1 fall), se tabell 4.

Sett till antalet fall av dödligt våld per 100 000 i befolkningen stod region Stockholm (2,1 fall) för den högsta nivån 2017, vilket var en närmare dubbelt så hög nivå som riksgenomsnittet på 1,1 fall per 100 000 i befolkningen. Nivåerna har dock varierat mellan åren, och året innan hade region Syd (1,6 fall) och region Mitt (1,4 fall) högst nivåer. Förutom regionerna Nord och Öst som ligger under riksgenomsnittet (0,6 respektive 0,5 fall) ligger resterande regioner nära genomsnittet med variationer från 0,9 till 1,0 fall.

Tabell 5. Konstaterade fall av dödligt våld, uppdelat efter polisregion och antal brott per 100 000 invånare 2010–2017.

År	Region Nord		Region Mitt		Region Stockholm		Region Öst		Region Väst		Region Syd		Region Bergslagen		Hela landet	
	Antal	Antal/100' inv.	Antal	Antal/100' inv.	Antal	Antal/100' inv.	Antal	Antal/100' inv.	Antal	Antal/100' inv.	Antal	Antal/100' inv.	Antal	Antal/100' inv.	Antal	Antal/100' inv.
	2010	10	1,1	4	0,5	24	1,1	8	0,8	23	1,2	17	0,9	5	0,6	91
2011	8	0,9	3	0,3	20	0,9	6	0,6	19	1	19	1	6	0,7	81	0,9
2012	5	0,6	4	0,5	18	0,8	5	0,5	10	0,5	21	1,1	5	0,6	68	0,7
2013	3	0,3	9	1	25	1,1	9	0,9	24	1,3	12	0,7	5	0,6	87	0,9
2014	5	0,6	8	0,9	25	1,1	5	0,5	14	0,7	20	1,1	10	1,2	87	0,9
2015	10	1,1	5	0,6	27	1,2	11	1	34	1,7	18	1	7	0,8	112	1,1
2016	2	0,2	13	1,4	26	1,1	10	0,9	17	0,9	30	1,6	8	0,9	106	1,1
2017	5	0,6	9	1,0	50	2,1	5	0,5	18	0,9	17	0,9	9	1,0	113	1,1

Användning av skjutvapen i regionerna

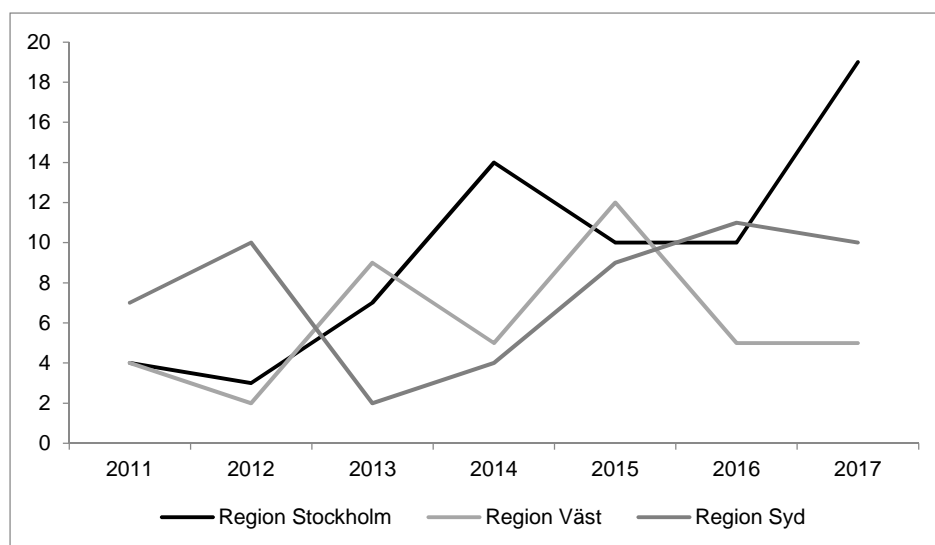
Även användningen av skjutvapen vid dödligt våld är koncentrerad till de tre storstadsregionerna. Andelen har ökat under de tre senaste åren. År 2012–2014 skedde i genomsnitt 83 procent (19 fall) av det dödliga våldet med skjutvapen i någon av de tre storstadsregionerna. Under 2015–2017 skedde i genomsnitt 88 procent (30 fall) av det dödliga våldet med skjutvapen i storstadsregionerna (se tabell 6).

Tabell 6. Användande av skjutvapen i storstadsregionerna, 2011–2017.

År	Hela landet		Storstadsregioner		Övriga regioner	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
2011	17		15	88	2	12
2012	17		15	88	3	18
2013*	25		18	72	7	28
2014	28		23	72	9	28
2015	33		31	94	2	6
2016	30		25	86	4	14
2017	40		34	85	6	15

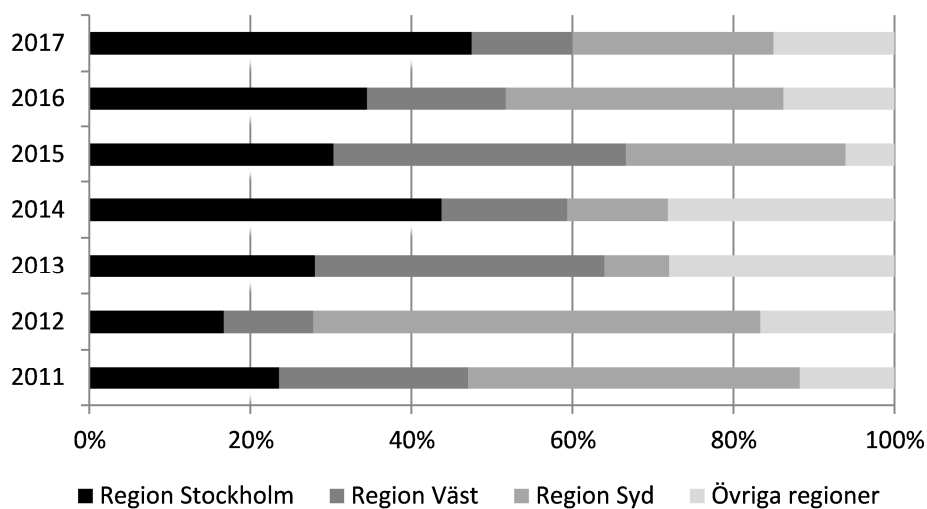
*Antalet konstaterade fall av dödligt våld efter användning av skjutvapen år 2013 har korrigerats på grund av tidigare felskrivning, från 26 till 25 fall. Korrigeringen har gjorts den 27/3 2018.

Sedan 2011, då redovisningen av dödligt våld med användning av skjutvapen startade, har det totala antalet fall i storstadsregionerna ökat nästan varje år. Sett till de tre storstadsregionerna var för sig är variationerna dock relativt stora, och uppgår till mellan 2 till 19 fall årligen (se figur 4).

Figur 4. Antal fall av dödligt våld med användning av skjutvapen uppdelat på storstadsregioner, 2011–2017.

Den ökade användningen av skjutvapen 2017 kan härledas till region Stockholm, som stod för den största andelen dödligt våld med användning av skjutvapen under året. Det gällde även för år 2014. År 2012 samt åren 2013 och 2015 stod region Syd respektive region Väst för den största andelen konstaterade fall av dödligt våld med skjutvapen (se figur 5).

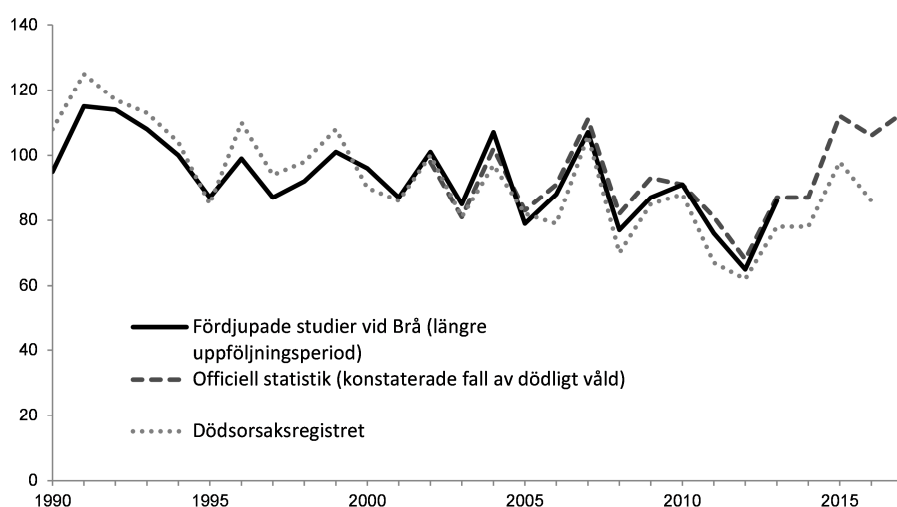

Figur 5. Fördelning av användande av skjutvapen i storstadsregionerna och övriga regioner, 2011–2017.

Det dödliga våldet i andra studier

Vid sidan av statistiken över konstaterade fall av dödligt våld har Brå genomfört fördjupade studier av det dödliga våldet sedan 1990-talet och fram till 2013.¹⁰ I det längre perspektivet visar studierna på en nedåtgående trend av våld med dödlig utgång fram till 2013. Statistik från Socialstyrelsens dödsorsaksregister visar på en liknande trend (se figur 6).

Det dödliga våldet uppgick till i genomsnitt 100 fall av dödligt våld per år under 90-talet, en nivå som minskade till 91 fall per år under 00-talet.¹¹ För närvarande pågår en ny fördjupad studie på Brå med publicering i juni 2019.

Figur 6. Antalet konstaterade fall av dödligt våld enligt den officiella kriminalstatistiken 2002–2017, antalet fall av dödligt våld från studier med en längre uppföljningsperiod än tre månader (Brå 1990–2013) och antalet fall enligt Socialstyrelsens dödsorsaksregister. 1990–2016.

¹⁰ För mer information om utvecklingen av det dödliga våldet i ett längre perspektiv, se rapporten *Det dödliga våldet i Sverige 1990–2014*.

¹¹ Åren 1990–1994 var det genomsnittliga antalet 106 fall per år, och 1995–1999 var det 93 fall per år. Uppgifterna är hämtade från underlaget till *Det dödliga våldet i Sverige 1990–2014. En beskrivning av utvecklingen med särskilt fokus på skjutvapenvåldet*. Rapport 2015:24. Brottsförebyggande rådet, Brå.

Övriga resultat från granskningen 2017

I denna statistik har samtliga polisanmälningar avseende mord¹² och dråp samt vållande till annans död granskats. År 2017 uppgick antalet anmälda brott om mord och dråp till 436, vilket är 98 fler anmälda brott än 2016. Därutöver anmäldes 148 fall av vållande till annans död (exklusive de fall som inträffar i trafiken eller på arbetsplatser) samt 3 fall av anmälda brott om barnadråp. 153 fler ärenden har granskats 2017 jämfört med 2016.

Sammantaget visade granskningen av 628¹³ polisanmälningar om mord¹⁴/dråp eller vållande till annans död att 113 avsåg konstaterade fall av dödligt våld, vilket utgör drygt en fjärdedel (26 %) av de anmälda brotten om mord eller dråp (436 anmälda brott)¹⁵. De konstaterade fallen av dödligt våld inkluderar 2 fall om vållande till annans död samt 5 fall av dödligt våld genom terroristbrott.

Nedan redogörs för innehållet i polisanmälningarna om fullbordade mord, dråp, barnadråp eller vållande till annans död.

¹² Även anmälningar rörande terroristbrott har granskats, dessa ärenden har dock registrerats med en annan brottskod men inkluderar mord, se lag (2003:148) om straff för terroristbrott.

¹³ Totalsiffran i tabell 7 och 8 kan skilja sig från antalet registrerade anmälda brott, vilket beror på att det i vissa anmälningar finns flera offer och att dessa då kodas separat. I praktiken innebär detta exempelvis att en anmälan som är registrerad 4 gånger kan bli en 1 "övrig händelse, ej dödligt våld" plus 3 dubletter, medan en annan anmälan som är registrerad 1 gång, men innehåller 2 offer, kodas som 2 fall av "dödligt våld".

¹⁴ Se not 10.

¹⁵ Anmälningar om vållande till annans död kan inkludera händelser där vållande till annans död har skett till följd av misshandel. Oftast registreras den typen av händelse som ett mord eller dråp men det kan föreligga omständigheter som gör att så inte är fallet. Antalet av detta slag rör sig om 1–5 ärenden per år.

Tabell 7. Innehållet i polisanmälningar om fullbordade mord, dråp, barnadråp eller vållande till annans död 2017.

Kategorier	Antal
Dödligt våld i Sverige	113
Oklart om dödligt våld föreligger	19
Brottsplats utomlands	29
Försök, förberedelse eller stämpling till mord/dråp	75
Dubbelregistreringar	39
Övrig händelse, ej dödligt våld	346
Cold case	7
Totalt	628

År 2017 var det 9¹⁶ fall som initialt *inte* registrerats på någon brottskod för mord, dråp, barnadråp eller vållande till annans död – och 6 fall som registrerats med en brottskod för *försök* till mord eller dråp – där händelsen sedermera omrubricerades till fullbordat mord, dråp eller vållande till annans död.

Utöver de 113 brott som avsåg *konstaterade fall av dödligt våld*, var det vid tidpunkten för sammanställningen av statistiken *oklart* i 19 fall om det rörde sig om dödligt våld eller inte. Av de fall som bedömdes vara oklara var 12 fall antingen under pågående utredning eller väntade på avgörandes i överrätt.

I 29 anmälda fall var *brottsplatsen utomlands*. Dessa har inte granskats närmare.

Av de anmälda brotten avsåg 75 fall händelser gällande *försök, förberedelse eller stämpling till mord eller dråp* vilka registrerats som fullbordade brott. Det är 8 fler händelser jämfört med 2016.

I 2017 års granskning hittades 39 *dubbelregistreringar*. Det är samma antal som året innan.

¹⁶ Här ingår exempelvis händelser som rubricerats som förvunnen person, terroristbrott, misshandel etc.

Resterande anmälda brott (346 brott, eller 55 %) avsåg andra händelser än dödligt våld. Notera att även de 149 anmälda brotten om vållande till annans död, samt 47 anmälda terroristbrott är inkluderade här.

I 7 fall hade brottet ägt rum flera år tidigare än redovisningsåret, och var ett så kallat *cold case*¹⁷. Ärendet har nyanmälts 2017; för mer information se nedan avsnittet *Anmälan avser dödligt våld som begåtts annat år*.

Källor till granskningen av polisanmälningarna

För att kunna bedöma om en anmäld händelse utgör ett fall av dödligt våld använder Brå flera olika källor. Nedan redovisas vilken huvudsaklig informationskälla som resultatet från granskningen av det anmälda dödliga våldet 2017 har baserats på. För mer information om metod och genomförande, se avsnittet *Beskrivning av statistiken*.

Tabell 8. Huvudsaklig informationskälla till resultatet av granskningen 2017.

Huvudsaklig informationskälla	Konstaterade fall av dödligt våld	Oklart om dödligt våld föreligger	Anmälda brott som begåtts utomlands	Övrig händelse, ej dödligt våld	Totalt
Polisanmälan	0	0	12	58	70
Slutredovisningsuppgift (beslut)	0	3	17	317	337
Samtal med polis och/eller åklagare	75	15	0	87	177
Dom	38	1	0	5	44
Totalt	113	19	29	467	628

Polisanmälan

Exempel på ärenden som endast bedöms utifrån informationen på polisanmälan är felregistreringar gällande försök, förberedelse eller stämpling till mord eller dråp, samt ärenden där brottsplatsen är utomlands.

För 70 (11 %) av de totalt 628 anmälda brott som granskats 2017 baserades bedömningen enbart på information i polisanmälan. Motsvarande antal året dessförinnan var 17 fall, vilket innebär att 53 fler fall bedömdes utifrån information i polisanmälan 2017. Att det inte är fler ärenden av typen ovan som kodats efter polisanmälan beror på att majoriteten av de fallen var slutredovisade, och att det därmed är slutredovisningsuppgiften som i första hand använts i bedömningen.

Slutredovisningsuppgift

Slutredovisningsuppgiften innehåller information om hur förundersökningen har slutredovisats, vilket innebär att det har fattats beslut om att förundersökning inte ska inledas, att förundersökningen läggs ner eller att förundersökningen redovisas till

¹⁷ Ärendet handläggs hos polisen som ett så kallat cold case, eller kallt fall. För mer information se *Statistikens innehåll och uppbyggnad*.

åklagare. I många fall finns tillräcklig information för att göra bedömningen att det inte rör sig om dödligt våld, i form av beslut till att förundersökning inte ska inledas eller läggas ner. Exempel på sådana motiveringar är att uppgifter i anmälan inte ger anledning att anta att brott som faller under allmänt åtal har begåtts eller att gärningen inte är brottslig.

År 2017 var slutredovisningsuppgiften huvudsaklig källa till bedömningen för 337 fall (54 %), vilket är 72 fler fall (+27 %) än året dessförinnan. Andelen fall som bedömdes på uppgiften om slutredovisning var något lägre än 2016 då slutredovisningsuppgiften var huvudsaklig källa till bedömningen i 58 procent av de granskade fallen. Den lägre andelen förklaras bland annat av att granskningen 2017 innefattade fler antal ärenden, samt att fler ärenden fortfarande var under utredning jämfört med föregående år.

Kontakt med polis eller åklagare

Polis eller åklagare har kontaktats för att inhämta information till bedömningen i två olika typer av fall, nämligen

- pågående ärenden där informationen i polisanmälan inte räcker till för att bedöma fallet
- avslutade ärenden där vare sig information i polisanmälan eller slutredovisningsuppgiften räcker för att bedöma fallet.

I 177 fall (28 %) har kodningen gjorts efter kontakt med polis och/eller åklagare. Det är 49 (+ 38 %) fler fall än året dessförinnan. Av dessa 177 fall avsåg 87 fall där det inte förelegat dödligt våld, 75 avsåg konstaterade fall av dödligt våld, och för resterande 15 fall gick det vid tidpunkten för granskningen inte att bedöma om dödligt våld förelegat eller ej.

I de fall där det finns ett utvidgat rättsmedicinskt utlåtande från Rättsmedicinalverket (RMV) används det som stöd i bedömningen utöver de uppgifter som polis och/eller åklagare lämnar om fallet.

Dom

År 2017 kodades 38 fall som konstaterat dödligt våld, baserat på tingsrätts- eller hovrättsdom om att en eller flera gärningspersoner döms för mord, dråp eller vållande till annans död i kombination med misshandel.

I de fall en dom blivit överklagad till hovrätt men inte avgjorts bedöms ärendet som dödligt våld eller som ”oklart om dödligt våld föreligger” beroende på informationen i tingsrättsdomen. Den senare bedömningen görs exempelvis i de fall där dödssätt och/eller dödsorsak inte kunnat fastställas, och därför inte lett till en fällande dom.

Anmälan avser dödligt våld som begåtts annat år

I 11 fall hade det anmälda brottet begåtts ett annat år, och 2 av dessa fall redovisas som konstaterade fall av dödligt våld.

Därutöver särredovisas 7 fall, som anmälts till polisen ett tidigare år än redovisningsåret och är så kallade *cold case*. Preskriptionen för mord och dråp avskaffades 2010, och inom polisen fattades ett beslut 2012 om att ouppklarade ärenden om dödligt våld bör hållas öppna. Den 1 januari 2015 omvandlades polisens organisation till *en* polismyndighet i Sverige, och de tidigare länspolismyndigheterna upphörde. För att dessa ärenden skulle kunna överföras till den nya Polismyndigheten, krävdes att de tekniskt sett nyanmälades i polisens ärendehanteringssystem, vilket innebär att de därmed inkommit till Brå på nytt. Detta gäller ärenden som initialt anmälts mellan 1985 och 1995.

Beskrivning av statistiken

Detta avsnitt beskriver innehållet och uppbyggnaden av statistiken över konstaterade fall av dödligt våld. Varje fall motsvarar en unik individ som fallit offer för dödligt våld. Ett ärende (polisanmälan) kan dock omfatta flera dödsfall, och då räknas varje fall var för sig.

Statistikens ändamål

Syftet med den officiella statistiken över konstaterade fall av dödligt våld är att redovisa en tillförlitlig uppgift om nivån och utvecklingen av det anmälda dödliga våldet. Statistiken har tagits fram sedan 2002 med anledning av att de händelser som anmäls och registreras hos de brottsutredande myndigheterna är mycket överskattade. Statistiken är ett komplement till anmälningsstatistiken, och redovisningen är därmed avgränsad till de variabler som redovisas i statistiken över anmälda brott. Statistik över konstaterade fall av det dödligt våld är vidare deskriptiv och ger inga fördjupade förklaringar till förändringar i nivå och struktur över tid. Den används för allmän information och som underlag för utredning och forskning om det dödliga våldet. Statistiken rapporteras även till bland annat EU (Eurostat) och FN (inom ramen för United Nations Survey of Crime Trends and Operations of Criminal Justice Systems, UN-CTS)

Statistikens innehåll

Sedan 2002 tar Brå årligen fram separat statistik över konstaterade fall av dödligt våld, som bygger på granskning av samtliga polisanmälningar avseende fullbordade mord, dråp, inklusive barnadråp samt vållande till annans död (exklusive de fall som inträffar i trafiken eller på arbetsplatser).¹⁸ Avsikten med statistiken är som nämnts ovan att kunna presentera en tillförlitlig uppgift över det

¹⁸ Samtliga ärenden där det kan röra sig om dödligt våld samlas in, även där andra brottskoder används såsom för terroristbrott och folkmord.

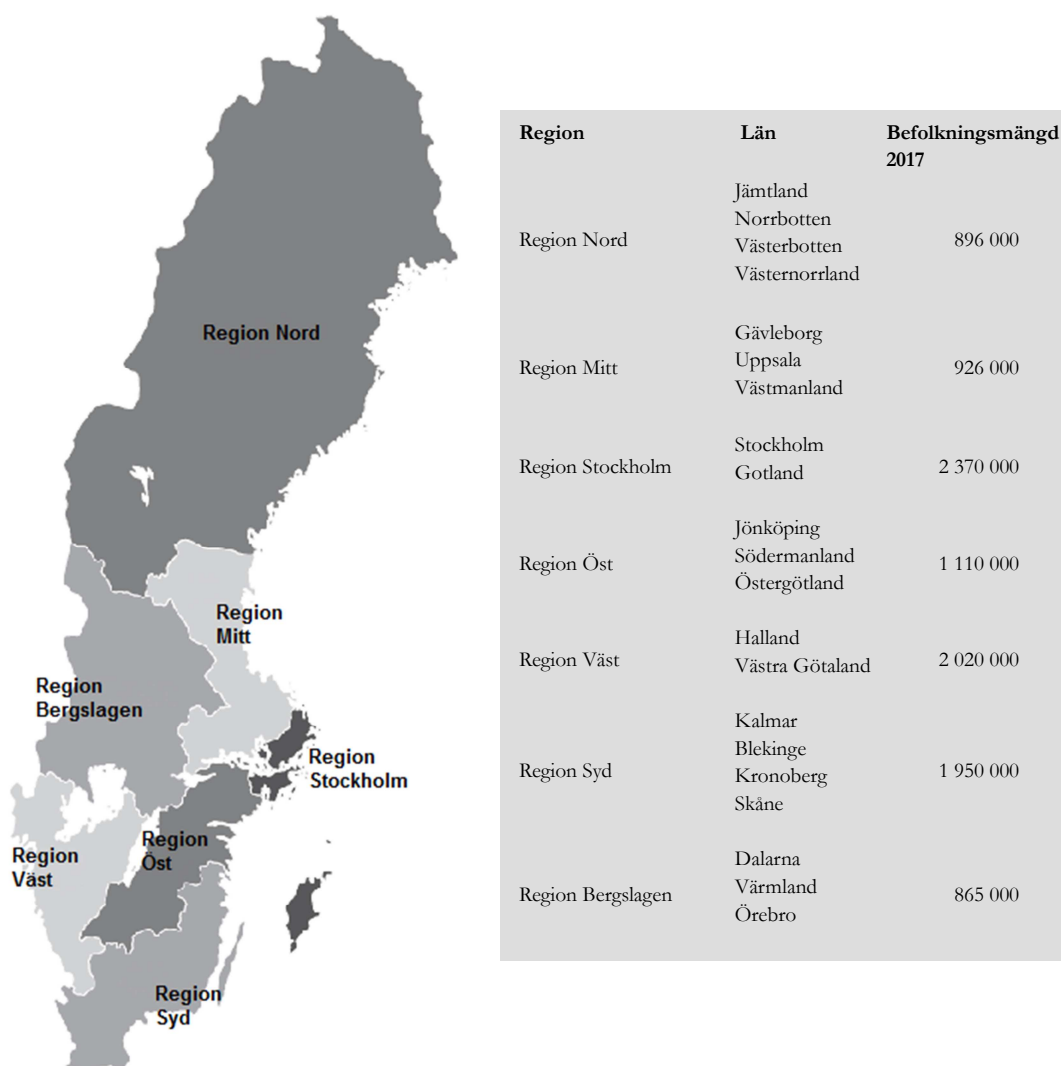
årliga antalet anmälda fall av dödligt våld. De anmälda brotten om vållande till annans död undersöks för att kontrollera om det bland dem finns brott som borde ha rubricerats som misshandel med dödlig utgång.

Regional fördelning

Statistiken över konstaterade fall av dödligt våld redovisas för hela landet och per polisregion.

Från och med den 1 januari 2015 har polisen omorganiserats, vilket innebär att de 21 länsmyndigheterna har omvandlats till en myndighet, Polismyndigheten, indelad i sju regioner. Dessa sju regioner har helhetsansvar för polisverksamheten inom ett angivet geografiskt område. Från och med 2015 redovisas statistiken efter de sju regionerna i stället för efter län.

I figur 39 redovisas de nya polisregionerna, vilka län som ingår i respektive region samt befolkningsmängden i regionerna.

Figur 39. Regionindelning från och med 2015 med tidigare län indelade i tillhörande region samt befolkningsmängden 2017.

Insamling och bearbetning

Grundmaterial och datainsamling

Statistiken över konstaterade fall av dödligt våld grundar sig på de uppgifter om anmälda brott som polis och åklagare registrerar i sina ärendehanteringssystem. För bedömningen av de anmälda brotten om mord och dråp, barndråp och vållande till annans död till följd av misshandel samlas dock kompletterande uppgifter in (se avsnittet om *Datainsamling* nedan).

Klassificering av brott

I samband med att ett brott registreras hos polisen, klassificeras brotten i enlighet med regler som utfärdas av Brå i samråd med Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket. Regler för klassificeringen finns i publikationen *Klassificering av brott*, som finns på Brås webbplats, www.bra.se. Klassificeringen, som bygger på brottskoder, utgår från gällande lagstiftning och görs utifrån den information som finns om brottet vid anmälningstillfället. Klassificeringen kan även grunda sig på uppgifter om till exempel offer, brottsplats och gärningspersonens tillvägagångssätt. Försök, förberedelse och stämpling¹⁹ till brott redovisas i allmänhet som fullbordade brott. Försöksbrotten redovisas separat för mord och dråp.

Datainsamling

När ett brott kommer till polisens kännedom upprättas en brottsanmälan som läggs in i det nationella ärendehanteringssystemet (RAR). Uppgifterna levereras sedan till Brå. Detsamma gäller uppgifter från åklagarnas och tullens ärendehanteringssystem. Hos Brå granskas och bearbetas uppgifterna innan de sammanställs till statistik.

För att sammanställa statistiken över konstaterade fall av dödligt våld, inhämtar Brå kopior på samtliga polisanmälningar och slutredovisningsuppgifter²⁰ avseende dödligt våld och vållande till annans död som anmälts till polisen under ett kalenderår. Datainsamlingen baseras på uppgifter om polisanmält dödligt våld i Brås register för anmälda brott och görs i två omgångar. Under oktober det innevarande kalenderåret görs en första datainsamling, baserad på polisanmälningar för perioden januari–september, genom att handlingar begärs ut från polisen. Insamlingen upprepas sedan i januari det efterföljande kalenderåret,

¹⁹ Med *stämpling* (enligt 23 kap. 2 § 2 st. BrB) menas antingen att en person i samråd med någon annan planerar att utföra brottet, eller att en person själv erbjuder sig eller övertalar någon annan att utföra brottet.

²⁰ Med *slutredovisningsuppgift* avses ett beslut som avslutar förundersökningen.

avseende perioden oktober–december. Påminnelser går även ut vid två tillfällen, om materialet inte kommit in efter en viss tid. När polisanmälningar och slutredovisningsuppgifter kommer in till Brå granskas dessa, och vid behov inhämtas ytterligare information från polis, åklagare eller domstol. För varje fall görs en bedömning av om dödligt våld föreligger eller inte (se följande avsnitt).

Källor till granskningen av polisanmälningarna

Bedömningen av om det föreligger dödligt våld eller inte bygger i huvudsak på information från polisanmälningar och slutredovisningsuppgifter, men även andra informationskällor används. Det handlar om muntlig information som hämtas in genom kontakt med polis, åklagare, domar som beställs in för kompletterande information eller domstolsuppgift i Brås statistikdatabas.

Kodningskategorier

Dödligt våld

Denna kategori innehåller anmälda dödsfall där det med stor sannolikhet är dödligt våld som är dödsorsaken. Informationen har verifierats på olika sätt beroende på hur långt ärendet har kommit i brottmålsprocessen. Om ärendet har lett till en dom verifieras informationen i första hand med domen och i andra hand med hjälp av uttag av domslutsuppgifter på laga kraft vunnen dom eller från överrätt i Brås statistikdatabas. Om ärendet fortfarande är under pågående utredning verifieras det med muntlig eller skriftlig information från polis eller åklagare som har handlagt ärendet alternativt är förundersökningsledare.

Oklara fall

Kategorin innehåller de fall där det saknats tillräcklig information för att göra en kvalitetssäker bedömning enligt ovan eller där polisen inte vet vad som har inträffat.

Brottsplats utomlands

Ärenden där brottsplatsen är utomlands ingår enligt definitionen inte i statistiken. Trots att anmälan i övrigt är korrekt, eftersom polisanmälan innehåller information om brottsplats, kontrolleras den inte närmare, och ärenden i denna kategori kan därför innehålla händelser som efter utredning visar sig vara annat än dödligt våld.

Övriga händelser, ej dödligt våld.

Denna kategori kan grovt delas in i fyra undergrupper:

- anmälda brott som avser försök, förberedelse eller stämpling till mord eller dråp men som felaktigt registrerats som fullbordade fall av dödligt våld²¹

²¹ Det finns särskilda brottskoder för registrering av försök, förberedelse eller stämpling till mord eller dråp. Se www.bra.se/klassificeringavbrott för mer information.

- dubbelregistreringar som beror på att flera polisanmälningar upprättas för ett och samma fall av misstänkt dödligt våld, vilket innebär att anmälningsstatistiken innehåller dubletter.²²
- fall där det är uppenbart att dödligt våld inte föreligger (detta gäller framför allt händelser som anmäls som vållande till annans död)
- dödsfall där brottsutredningarna visat att det inte har förekommit något dödligt våld, utan personen kan ha avlidit genom till exempel självmord, naturlig död/sjukdom, olycka eller alkohol- eller narkotikaförgiftning.

Kvalitet och bortfall

Samtliga fall följs så långt det är möjligt genom rättskedjan fram till två veckor innan statistiken publiceras. Detta innebär sannolikt en viss överskattning av konstaterade fall av dödligt våld, vilket beror på att ju längre tid som har gått sedan händelsen inträffade, desto säkrare information finns om fallet. Det bekräftas också av studier²³ som görs med en längre uppföljningsperiod, se även figur 4 nedan. Skillnaden mellan den officiella statistiken, som tas fram med en kortare uppföljningsperiod (två och en halv månad), och statistik framtagen med längre uppföljningsperiod är relativt liten och uppgår till 0–6 fall årligen.

Majoriteten av fallen av fullbordat dödligt våld i Sverige kommer till myndigheternas kännedom. Bortfallet kan därför på god grund anses vara mycket litet, men rimligen finns ett visst mörkertal även avseende dessa brott.²⁴ De ärenden som kommer till polisens eller åklagares kännedom registreras och överförs elektroniskt varje dag till Brås verksamhetsdatabas. I maj och september samt i januari nästföljande år görs ett uttag på ärenden med relevanta brottskoder för aktuellt år. Dessa ärenden begärs sedan in från Polismyndigheten för manuell hantering.²⁵

Uppföljningsperiod

Den officiella statistiken över konstaterade fall av dödligt våld som redovisas här är framtagen utifrån den information som fanns tillgänglig i Brås register över

²² Det förekommer att ett ärende ser dubbelregistrerat ut när samma ärendenummer återfinns mer än en gång, men där det rör sig om två, eller fler, offer. Vart och ett av offren kodas då separat, som ett konstaterat fall av dödligt våld. För mer information om antalsräkning i kriminalstatistiken, se *Riktlinjer för antalsräkning av brott* (RIF0054), som bland annat finns att hämta på Brås webbplats: www.bra.se/klassificeringavbrott.

²³ *Det dödliga våldet i Sverige 1990–2014. En beskrivning av utvecklingen med särskilt fokus på skjutvapenvåldet*. Rapport 2015:24. Brottsförebyggande rådet, Brå (2012).

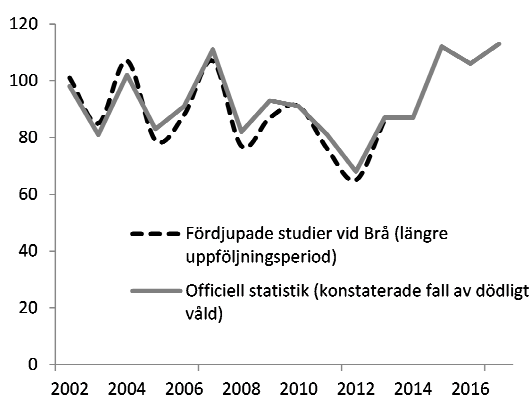
²⁴ Se noten ovan.

²⁵ År 2014 saknades handlingar i 6 ärenden dagen före publicering, vilket troligtvis berodde på den omfattande omorganisering som polisen gick igenom när 21 länspolismyndigheter skulle bli en myndighet. Denna typ av bortfall är mycket ovanlig.

anmälda brott upp till två och en halv månad efter det granskade kalenderårets slut, det vill säga i mitten av mars året därpå. Omständigheter som framkommer senare, och som kan innebära att bedömningen av vissa ärenden förändras, kommer inte med i granskningen och därmed inte heller i statistiken. Ett exempel på en sådan situation kan vara att tingsrättens dom överklagas och ändras i högre instans.

Utöver denna genomgång av konstaterade fall av dödligt våld genomför Brå även fördjupade studier av det dödliga våldet inom ramen för olika projekt. I dessa studier är uppföljningsperioden längre, vilket innebär att de generellt sett bygger på mer tillförlitlig information. Den största skillnaden är att de fördjupade studierna i större utsträckning utgår från domstolarnas domar.

Vid en jämförelse av statistiken över konstaterade fall av dödligt våld 2002–2017 med fördjupade studier som är framtagna med längre uppföljningsperiod, visar det sig att de oftast innehåller något färre fall än den officiella statistiken. Skillnaderna är små – differensen varierar mellan 0 och 6 fall per år, se figur 7.

Figur 7. Jämförelse av konstaterade fall av dödligt våld med studier med längre uppföljningsperiod än tre månader, 2002–2017.

Jämförbarhet över tid

Tekniska förändringar

Under åren 1991–1995 infördes successivt en datoriserad anmälningsrutin vid polismyndigheterna, Rationell anmälningsrutin (RAR). En effekt är att det i kategorin fullbordade mord, dråp samt misshandel med dödlig utgång nu registreras fler fall som inte är brott (utan till exempel kan vara naturlig död, olyckshändelse eller överdos av narkotika), vilket leder till ett ökat totalt antal registreringar.

Regional fördelning

Den 1 januari 2015 bildades Polismyndigheten, som ersatte de tidigare 21 länspolismyndigheterna. Den nya Polismyndigheten är indelad i sju polisregioner.

Tabellbilaga

I denna bilaga presenteras tabeller över konstaterade fall av dödligt våld. Tabellerna finns även att ladda ner på Brås webbplats: www.bra.se.

Tabell 20

Hela landet

Konstaterade fall av dödligt våld¹, åren 2002–2017.

År	Antal konstaterade fall
2002	98
2003	81
2004	102
2005	83
2006	91
2007	111
2008	82
2009	93
2010	91
2011	81
2012	68
2013	87
2014	87
2015	112
2016	106
2017	113

¹Med dödligt våld avses fullbordade mord, dråp, barnadråp och misshandel med dödlig utgång. Fall som av rättsväsendet bedömts som nödvärn undantas. Med konstaterade fall avses anmälda brott om dödligt våld (dödsfall) där man kunnat konstatera att det med stor sannolikhet är dödligt våld som är dödsorsaken. Med fall avses unika individer som fallit offer för dödligt våld. Endast fall där gärningen har begåtts i Sverige och har anmälts till polisen eller annan brottsutredande myndighet ingår i statistiken.

Tabell 21

Hela landet

Konstaterade fall av dödligt våld¹, efter kön, åren 2011–2017.

År	Antal konstaterade fall		Totalt
	Kvinna	Man	
2011	25	56	81
2012*	21	46	68
2013	26	61	87
2014	25	62	87
2015	29	83	112
2016	29	77	106
2017	27	86	113

* I ett fall kunde inte kön fastställas.

¹Med dödligt våld avses fullbordade mord, dråp, barnadråp och misshandel med dödlig utgång. Fall som av rättsväsendet bedömts som nödvärn undantas. Med konstaterade fall avses anmälda brott om dödligt våld (dödsfall) där man kunnat konstatera att det med stor sannolikhet är dödligt våld som är dödsorsaken. Med fall avses unika individer som fallit offer för dödligt våld. Endast fall där gärningen har begåtts i Sverige och har anmälts till polisen eller annan brottsutredande myndighet ingår i statistiken.

Tabell 22

Hela landet

Konstaterade fall av dödligt våld¹, efter användning av skjutvapen, åren 2011–2017.

Antal konstaterade fall							
År	Skjutvapen			Ej skjutvapen			Samtliga fall
	Totalt	Man/pojke	Kvinna/flicka	Totalt	Man/pojke	Kvinna/flicka	
2011	17	16	1	64	40	24	81
2012	17	14	3	50	32	18	68
2013*	26	21	5	61	40	21	87
2014	28	25	3	59	37	22	87
2015	33	31	2	79	52	27	112
2016	30	28	2	76	49	27	106
2017	40	39	1	73	47	26	113

*Antalet konstaterade fall av dödligt våld efter användning av skjutvapen år 2013 har korrigerats på grund av tidigare felskrivning, från 26 till 25 fall. Korrigeringen har gjorts den 27/3 2018.

Tabell 23

Regioner

Konstaterade fall av dödligt våld¹, år 2017.

Region	År	År	År
	2015	2016	2017
Region Nord	10	2	5
Region Mitt	5	13	9
Region Stockholm	27	26	50
Region Öst	11	10	5
Region Väst	34	17	18
Region Syd	18	30	17
Region Bergslagen	7	8	9
Hela landet	112	106	113

¹Med dödligt våld avses fullbordade mord, dråp, barnadrap och misshandel med dödlig utgång. Fall som av rättsväsendet bedömts som nödvärn undantas. Med konstaterade fall avses anmälda brott om dödligt våld (dödsfall) där man kunnat konstatera att det med stor sannolikhet är dödligt våld som är dödsorsaken. Med fall avses unika individer som fallit offer för dödligt våld. Endast fall där gärningen har begåtts i Sverige och har anmälts till polisen eller annan brottsutredande myndighet ingår i statistiken.

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken och har till uppgift att förse rättsväsendets myndigheter, brottsförebyggande aktörer och övriga användare med statistik av god kvalitet som underlag för verksamhetsuppföljning, beslutsfattande, utredningsverksamhet och forskning.

Utifrån insamlade uppgifter från rättsväsendets administrativa system, sammanställer och presenterar Brås enhet för rättsstatistik årligen cirka 1 100 tabeller på månads-, kvartals- och årsbasis inom områdena brott, personer lagförda för brott, kriminalvård och återfall i brott. Uppgifterna redovisas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Tabellerna publiceras på Brås webbplats, www.bra.se/statistik, tillsammans med tolkningsanvisningar, kommentarer och analyser.